

komme til at gaae en anden Vej, en Vej, som er antydet med et Par Ord i Betænkningen, nemlig at sammendrage flere af disse Stiftelser, hvorved Administrationen vil blive lettet paa mange Maader; derved kunne vi vistnok opnaae samme Besparelse som den, det ærede Medlem tilsigter ved en Inddragelse i Statskassen. Og forøvrigt, dersom vi ville komme til nogen Besparelse for Statskassen, kunne vi gaae den simple Vej at lade disse Stiftelser fyldestgjøre saamange Formaal som muligt af de Formaal, der nu siges at være beslegtede med dem. Det ærede Medlem for Præsts Amts 6te Valgkreds vilde hente et Bæviis for sin Anskuelse om det Rigtige i at inddrage disse Fonds i Statskassen fra Forhandlingerne i 1864—65. Det Bæviis, han anførte, taler ikke til Fordeel for hans Anskuelse, men derimod til Fordeel for min Anskuelse om at lade disse Stiftelser fyldestgjøre saamange Formaal som muligt. Der var jo dengang slet ikke Tale om at inddrage nogen af disse Fonds i Statskassen, men der var stillet to Forslag fra to Dele af Finantsudvalget. Det ene Forslag gik ud paa at benytte 48,000 Rd. af Sorø Academies Midler til Tilflugt til Almuehølevæsenets Skolefond, og det andet paa at inddrage Tilflugtet til Kunstanstalterne og Samlingerne under Sorø Academi. Begge disse Forslag blev dengang forlæstede. (Voksen: Maa jeg bede om Ordet.) Naar den ærede Minister igaar udtalte, at der vel kunde tages Hensyn til et Forslag, som det, der blev hentydet til af det ærede Mindretal i Betænkningens Nr. 76, da tilfredsstillede dette mig vel i en vis Grad men dog langt fra tilstrækkeligt. Jeg saae deri slet ikke Noget, der skulde vise, at den ærede Minister skulde være villig til at gaae ind paa en Forandring med Hensyn til de separate Fonds. Jeg vilde ønske, at vi maatte komme til en Forandring især for Sorø Academies Vedkommende; den nuværende lærde Skole børinde, som ikke er Andet end en slet og ret lærd Skole, er for kostbar, og det Bæviis, der gaaer med til den, forekommer mig for en meget stor Deel at være spildt. Der har tidligere paa flere Steder været Forhandlinger om at forandre denne Anstalt, saa

at den kunde faae en Virksomhed i en anden Retning, og jeg vilde ønske, at man kunde komme til denne Forandring. En Commission, der har forhandlet denne Sag, er kommen til det Resultat, hvad Udgifterne angaaer, at der ikke til den forandrede Skole vilde gaae stort Mere med end en Trediedeel af de Summer som nu bruges til den nuværende Skole i Sorø, men jeg skal paa dette Standpunkt ikke indlade mig videre paa denne Sag, da der foreligger et Lovforslag om de lærde Skolers Stilling, hvor der kan blive Leilighed ogsaa til at omtale den lærde Skole i Sorø og Sorø Academies Stilling.

Motiv: Jeg har begjært Ordet for at motivere den Stilling, jeg for Dieblisset indtager til det saakaldte store Spørgsmaal, nemlig de separate Fonds Inddragelse i Statskassen. Jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Dinesen), naar han udtalte, at han betragtede det som ucorrect at behandle denne Sag paa Finantsloven. Jeg veed da sandelig ikke, hvad der kunde være correct at behandle paa Finantsloven, naar det ikke skulde være dette. Fra første Færd af var jeg ubetinget af den Mening at ville stemme for det af Mindretallet stillede Forslag, idet jeg derved troede at ville opnaae to Ting, for det Første en ikke ubetydelig Besparelse i Administrationsudgifterne, og for det Andet, at man da ikke udsatte sig for at faae flere separate Fonds optagne paa Finantsloven, hvilket jo er stillet i Udfigt ved Geistlighedens Pænningslov; men jeg maa beklage, at det ærede Mindretal har affattet sin Motivering for Forslaget i Betænkningen Nr. 76 saa kort, at man ikke deraf kan komme under Veir med, at det vil medføre nogen Besparelse, og det ærede Mindretals Ordfører gav i sit Foredrag igaar heller ikke nogen Utydning deraf. Han udtalte rigtignok, at det vilde skee, men hvorledes det vilde skee, angav den ærede Ordfører ikke, saa at jeg for Dieblisset er stillet saaledes, som jeg antager at flere her i Thinget ere stillede, idet man gik vagt hen over denne Sag igaar. Dette slutter jeg deraf, at det gik flere ærede Medlemmer, som det gik mig,